

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Milli Eğitim Bakanı Yusuf TEKİN tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 28.09.2026

Perihan KOCA
Mersin Milletvekili

Çocukların eğitim hakkını güvence altına almakla yükümlü olan Eğitim Bakanlığı, MESEM uygulaması aracılığıyla yüz binlerce öğrenciyi meslek edindirmek adına ucuz iş gücü olarak sermayeye sunuyor.

Binlerce öğrenci “eğitim” adı altında sanayi sitelerinde, atölyelerde, fabrikalarda ve çeşitli işletmelerde çalıştırılması, çocuk emeğinin sermayenin ihtiyaçları doğrultusunda kullanılmasına bakanlık sadece aracı olmuyor aynı zamanda bizzat organize ediyor ve bununla övünüyor.

8 Eylül 2026 tarihinde Hatay'ın Samandağ ilçesinde oto tamirhanesinde çırak olarak çalışan 13 yaşındaki Tunç Çam, motor bölümünde meydana gelen patlama sonucu yaşamını yitirmiştir. Aynı gün Düzce'nin Akçakoca ilçesinde 10 yaşındaki Mehmet Doğan Cebe, fındık hasadı sırasında traktörün altında kalarak hayatını kaybetmiştir.

Daha da vahimi, Bakanlığınızın TBMM'ye verdiği en güncel bilgilere göre yalnızca 2025 ve 2026 yıllarını kapsayan dönemde MESEM'e kayıtlı öğrencilerin 9.950 iş kazası geçirdiği ve bu kazalarda 37 öğrencinin yaşamını yitirdiği bildirilmektedir.

Üstelik açıklanan 2027-2029 Orta Vadeli Program, eğitim politikalarını da işgücü piyasasının ve sermayenin ihtiyaçları doğrultusunda yeniden şekillendiren bir yaklaşım ortaya koyuyor. Programda mesleki ve teknik eğitimin işgücü piyasasının ihtiyaçlarına daha fazla uyumlaştırılması, sektörlerle iş birliğinin geliştirilmesi ve işgücünün niteliğinin artırılması amaçlanmakta. Dolayısıyla OVP'nin ortaya koyduğu “işgücü piyasasının ihtiyaçlarıyla uyumlu eğitim” yaklaşımı, MESEM gibi uygulamaların daha da yaygınlaştırılması iş gücü piyasasına daha fazla çocuk emeği sunmak bizzat programda belirtiliyor.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 71. maddesine göre 15 yaşını doldurmamış çocukların çalıştırılması yasaktır. Ancak 14 yaşını doldurmuş ve zorunlu ilköğretim çağını tamamlamış çocuklar, eğitimlerine engel olmamak koşuluyla yalnızca belirli hafif işlerde çalıştırılabilir.

MESSEM ile ilgili mevzuatta bu süreç “beceri eğitimi” ve “staj” olarak tanımlandığı için çocuklar işçi statüsünde sayılmamakta ve sendikal haklar, kıdem tazminatı veya iş güvencesi gibi temel işçi haklarından mahrum bırakılarak, çocuk işçiliğini yasal kılıfa uydurulması olarak uygulanmaktadır.

Bu bağlamda;

1- MESEM uygulamasının başladığı günden bugüne kadar kaç öğrenci iş kazası geçirmiş, kaç öğrenci bu kazalar sonucunda yaşamını yitirmiştir?

2- MESEM kapsamında çalışırken iş cinayetlerinde yaşamını yitiren öğrencilerin ölümleriyle ilgili olarak kaç işveren hakkında sözleşme feshi, idari para cezası, öğrenci çalıştırma yetkisinin iptali veya adli işlem uygulanmıştır? Bu işlemlerin kaçında işverenler hakkında kesinleşmiş bir yaptırım bulunmaktadır?

3- 13 yaşındaki Tunç Çam'ın 8 Eylül 2026 tarihinde Samandağ'da bir oto tamirhanesinde çalışırken yaşamını yitirmesi Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir? Tunç Çam MESEM kapsamında kayıtlı bir öğrenci midir? Değilse, 13 yaşındaki bir çocuğun söz konusu işyerinde çırak olarak çalıştırılması konusunda Bakanlığınızın herhangi bir denetim veya sorumluluğu bulunmakta mıdır?

4-Tunç Çam'ın çalıştığı oto tamirhanesi MESEM kapsamında öğrenci çalıştıran bir işletme ise, bu işletmenin Bakanlığınız tarafından en son ne zaman denetlendiği ve denetimde hangi bulgulara ulaşıldığı açıklanacak mıdır?

5-37 öğrencinin yaşamını yitirmesine ve binlerce iş kazasına rağmen MESEM uygulaması kapsamında Bakanlığınızın iş sağlığı ve güvenliği denetleme ve sağlama bakımından başarısız olduğunu sorumluluk alıp istifa etmeyi düşünüyor musunuz? İstifa etmiyorsanız Bakanlığınız bu ölümleri önlemek için bugüne kadar hangi somut tedbirleri almıştır?

6-MESEM kapsamında öğrencilerin çalıştırıldığı işletmelerin kaçında iş sağlığı ve güvenliği denetimi yapılmıştır? 2025 ve 2026 yıllarında kaç işletmeye yaptırım uygulanmış, kaç İşletmenin öğrenci çalıştırma yetkisi iptal edilmiştir?

7- MESEM öğrencilerinin işyerlerinde çalıştırılmasının, çocuk emeğinin ucuz ve güvencesiz işgücü olarak kullanılması için Bakanlığınız bugüne kadar hangi sermaye grupları, şirketler, holdingler, işveren örgütleri ve meslek kuruluşlarıyla mesleki eğitim protokolü imzalamıştır?